

Hans og Grete.

En Landsbyhistorie.

af

Friedrich Spielhagen.

Paa dansk ved Engelbert Drobbe.

I.

3 Dag gik det endnu lystigere til i Landsboen end Dagen i Forvejen, omdødsfont den rigtige agte Kirkes-Dag*) havde været. 3 Dag var det Gfster-Kirkes eller Karle-Kirkes, paa hvilken Dagen de unge, ugifte Karle agerede Værdter, men ikke paa deres egen Beføstning — de har selv intet, de stakels Kyre, eller har i det mindste bortsolst den Smule, de har haft, Dagen i Forvejen! — men paa Beføstning af Landsbyens Velhavere, som enten med det onde eller det gode maa levere Karlene det nødvendige — det vil sige: suldt op af Epise og Drillevarer.

Dette Karlegilde er nemlig en gammel Skik, som ingen kan unddrage sig, og til hvilket selv den gjerrigste Bønde maa gjøre gode Miner, selv om ogsaa Hjertet krymper sig i Livet paa ham over saadan en nærgaaende Spøg.

Lystigheden gaar saaledes til:

Ved Middagstid, naar Bordene rundt om i Gaardene er dækkede, drage Karlene ud fra Værshuset, „Vajadserne“ foran, de andre bagefter. Vajadserne — til hvilke altid de smukkeste udbalges — har udfæstet sig paa den mest vidunderlige Maade, ja gjort sig helt usjendelige, og hver har en stor Pose hængende over Skulderen. Saa gaar det under Musik og Sang og Jubel hele Landsboen igjennem fra det ene velhavende Hus til det andet og tilmed lige ind i Værelset, hvor Familien sidder ved Maaltidet, maaste underinden se færdig med at spise, men, som vel er, ikke har opspist alt. Der ligger da fritligt Brød, Pølser eller et Stykke af en Stinke, mange Gange tillige en stor, fylt Brændevinsflaske, og alt dette er et godt Bytte for Karlene, der, uden at gjøre ret mange Dillevarer, putter hele Historien i de store Sække, talker og „jager“ videre, indtil hele Rumden er gjort, og belæssede med deres Slette drage de igjen tilbage til Værshuset, hvor der da bliver spist og drukket, danset og jublet til den lyse Morgen.

Nu var det Middag, og tilmed en saa søkklar og dejlig Gfsteraarsmiddag, som nogen Kirkes-Karl kunde ønske sig. 3 Værshuset stod alle Vinbuerne oppe, og ud af de aabne Vinduer lød Syngen og Varmen og en Gang imellem et Kar Latter langt ind i Landsboen. Foran Værshuset havde Landsbyens Børn forsamlet sig, og i Forventning om de Ting, der skulde komme, streg og larmede de om kap med de to store Hunde for den gamle Toffel-Glauses Karre, hvis Gier lige var kommen hjem — i en uheldig Time — hvem havde nu vel Tid til at bekymre sig om hans Værd? Selv de rødkindede Piger, der stod i nogen Afstand med hinanden om Livet, saa uafslødelig op til Vinbuerne og puffedede hinanden i Siden og smilte og nikkede, naar — hvad der fra Tid til anden sterte — en af Karlene viste sig og vinkede efter dem med Flaften eller tiltraabte dem et Ord, der kunde høres igjennem Varmen.

„Du“, sagde den ene, „i Dag varer det længe.“

„Hvad der ogsaa er meget besynderligt,“ svarede en anden, „Brøder har sagt mig det.“

„Hvad har han sagt?“ raabte feld Stemmer paa en Gang.

„Jeg tør ikke sige det igen,“ svarede Anne Kathrin, „nej, aldeles bestemt, jeg tør ikke, lad mig være i Fred.“

„Na, hun ved saamand ingen Ting,“ sagde den første. De andre lo.

„Saa? ved jeg intet?“ sagde Anne Kathrin ivrig, „naa! nu kan jeg vel lige saa godt sige det; de maa dog snart komme. Hans er kommen tilbage.“

„Fra Solbatterstjenesten?“ — „Den lystige Hans!“ —

„Det lange Hylre?“ saaledes raabte de andre i Munden paa hinanden. „Er det muligt?“ „Hvornaar er han kommen?“ „hvor har han været?“

„Lad mig være i Fred! endnu en Gang siger jeg det,“ raabte Anne Kathrin, „I river mig jo Klæderne af Kroppen. Han er kommen sent i Gaar Aftes, da Schulze allerede havde forkyndt Nytaars; han har kun truffet saa i Værshuset, min Brøder og et Par andre. De aftalte straks, at Hans i Dag skulde være imellem Vajadserne, og noget rigtig lystigt vil han lave den Hans — hvad det bliver, ved jeg ikke. — Der er de!“

Huiskanterne kom ud af Værshuset og ned ad Trapperne, hvorpaa de istemte en orefønderende Marsch; bagved dem, i den vidtåbende Dør, viste der sig tre vidunderlige Skikkelser.

Den ene til venstre var indhyllet i en graa Kappe, der om Livet sammenholdtes af et bredt Bælte. Paa Hovedet bar han en graa Barok af Gjedehaar, og et alenlangt Stjæg af samme Stof bølgede ned over Bryllet paa ham. Alt i alt skulde han vel forefille Knagten Ruprecht, men havde maasse med større Virkning kunnet udgive sig for en polsk Jøde; den anden til højre var lignende udfæstet, kun Haaret og Stjæget bestod af Hovfpaaner, hvad der i Forbindelse med Ølken, han havde i Bæltet — snarere hentydede til en Brændehugger eller Kulsvier. Imellem disse to Skikkelser gik en tredje, der havde en uhyre Hue paa Hovedet, et af hine korte Truentimmeroverstykker, som brugtes der i Egnen, om Skuldrene, og hans Ven stak i et Kvindeskjørt, eller meget mere i flere, thi der havde øjenynlig maattet sps en to-tre Skjorter sammen for at skjule de overordentlige Lange Ben.

Skikkelsen raabte nemlig højt op over de to andre, der dog ogsaa var velvoksne Karle, og denne enorme Størrelse, som øjenynlig forhøjedes ved Truentimmerklæderne, forøgedes utrofligt det latterlige ved en saadan Fremtoning. Det var intet Under, at de smaa Landsbydrøge løb hylende bort, de store strøge som befattede, Toffel-Glauses Hunde sled i deres Seletøj, snappede efter Uhyrerne og gjøede rasende, medens

Toffel-Glaus skæbte ud, det bedste han kunde. Et Par Dusin Gjes, der ligeledes havde indfundet sig, splittedes med høje Skrig hinanden; de fleste søgte ned i Væffen, der stod paa den anden Side af Landsbygaden. Pigerne lo, Karlene, der gik bag efter „Vajadserne“, brølede, Musikerne gjorde Kristianstrængelser med Blæsen og Fløjten — der var en saa ugudelig Spektakel, at de overalt i Hufene løb til Vinduerne og udenfor Dørene for at se Karlens Tog komme.

Dette bevægede sig nu ned ad Landsbygaden, men hvor meget ogsaa Karlene ved Skrigen, Raaben og Svingen med Huerne søgte at hentele Opmærksomheden paa sig, hvor pudsig Spring ogsaa han med Gjedebuffelstøget gjorde, og hvor højtideligt hans Kollega med Hovfpaanerne stridte af, — den største Interesse koncentrerede sig dog paa den lange i Kvindeklæderne, og man maa lade ham, han forstod at spille sin Rolle godt. Snart trippede han som en Landsbyjomfru, der ikke vil tilsmudse sine Sondagskø paa en solet Vej, snart stred han stolt frem og knejste og nikkede som en Kjøbstadsdame, nu tilkaster han Pigerne til højre eller venstre forlippede Kys, nu opfører han sig erbar, som naar Pigerne gaar i Kirke, og nu, da man kom over en Rendesten, der løb tværs over Gaden, løftede han endog med Dommel- og Pegefinger meget omhyggelig Skjorterne op foran lige til Knæerne og viste sine lange Ben, der stak i Soldaterbenklæder.

„Han er stadigvæk endnu den gamle,“ sagde Bager Heinz, der som færdig med Hænderne i Kommunen stod foran sin Dør, til sin Nabo, Vefemejer, hvem Varmen havde løftet bort fra sin Dør.

„Ja, det er han,“ svarede Hr. Vefemejer — en lille, mager Mandsling — „den gamle lystige Jungl, den gamle lystige Jungl.“

Men Hr. Vefemejer sagde ikke dette lystigt, for det første, fordi han overhovedet var af et meget melankolsk Temperament, og dernæst, fordi det pludselig forekom ham, som om Hans ganske alene kunde fortære alle de dejlige Sager, der stod inde i Stuen og var tiltænt „Vajadserne“.

„De kommer til Dem først, Nabo,“ sagde Bageren.

„Ja, det gjør de, det gjør de,“ sagde Hr. Vefemejer.

I samme Øjeblik spingede Toget til venstre ind paa den ikke videre brede Sti, der førte over Væffen til Hr. Vefemejers Hus, og en uhyre Skrigen og Latter opstod, i det Hans, i Stedet for at følge Stien, med et Sæt sprang over Væffen, saa at Kvindeklæderne slagrede langt bag efter ham i Lusten; han kom efter Springet til at staa umiddelbart foran Hr. Vefemejer, der fuld af Forbavselse for et Par Skridt tilbage, medens Bageren blot smilede med de tykke megede Læber og sagde: „Har Djævelen ikke hentet Dig endnu, Hans?“

Han gjorde i Stedet for at svare et dybt Knits og lagde sit smukke Ansigt i skindellige Folder.

„Naa, saa vil han nok snart gjøre det,“ sagde Bageren.

„Jkke for I gjør Jeres Kringer store, end de plejer at være,“ sagde Hans med et andet endnu dybere Knits.

Bageren tilkastede ham et ondskabsladt Blik, men nu kom ogsaa de andre sværmende, og lige ind i Kjøbmandens Butik gik det. Hr. Vefemejer fulgte Karlene og saa til med sure Miner, og idet han vred sine Hænder (hvorved han vilde udtrykke sin Behagelighed og sit Gjeltevenskab), hvorledes Karlene tog, hvad der stod paa Bordet, og stak det i deres Sække.

„Du vil vel nu blive hos os, Hans?“ spurgte Vefemejer.

„Tror det ikke,“ svarede Hans, idet han skubbede et meget magert Stinkebænk ned i Sækken, „Evinene har for mange Knogler her.“

Dermed kastede den overmødige sin Sæl over Skulderen, og da han traadte ud af Huset, lod han, som om han skulde segne under Byrden, hvad der igjen fremfaldte en voldsom Latter og Skrigen fra de der ude forsamlede.

Saaledes gik det da igjennem Landsboen og bestandig større og større blev Sværmen, der fulgte med, og Skrigene og Latteren blev højere og højere, thi Hans gjorde stadig kaabere og kaabere Spring og Narrestreger, og naar de troede, han havde udsplillet sin sidste Trumf, hittede han stadig igjen paa et Skjælsstykke, der var endnu bedre end alle de foregaaende.

Man havde nu „gjennemjaget“ hele Landsboen og var paa Tilbagevejen nær igjen kommen ind i Værshuset, da pludselig en af Karlene raabte: „Vi maa endnu hen til Skolemesteren.“

„Ja, ja, til Skolemesteren!“ raabte de andre med en Mund.

Skolemester og Kirkejauger Selbes havde fra sin afdøde Kones Side arvet et Stykke Land, som han selv drev, og maatte saaledes ogsaa tælles imellem Bønderne, hvorfor der ogsaa hvert Aar var bleven „jaget“ hos ham; men Hans, der nu stadig havde været den laadeste blandt de laade og tilmed var mere end halv beruset, blev paa en Gang ganske ædru og alvorlig og sagde: „Der gaar jeg ikke med hen.“

„Du skal, Du skal!“ skreg de fra alle Sider.

„Jeg vil ikke!“ sagde Hans.

„Han frygter for Skolemesterens Tamp!“ raabte et vittigt Hoved.

„Eller for, at hans Formynder skal forbyde ham Mælet!“ raabte en anden.

„Eller for Gretes sorte Djne!“ raabte en tredje.

Hans stod og skjød vilde Blikke paa de drillede, som om han havde den største Lyst til at gjennemprygge dem med det samme; men pludselig kastede han Sækken, der nu var fylt og tung, og som han derfor havde sillet foran sig paa Jorden, med et Sæt paa Skulderen igjen og sagde gjennem Tænderne: „Naa, saa kom!“

Dg saa gik det videre under fornyet Larm ned ad den snævre Sidegade, hvor først til højre og venstre de to Damme var, den første og den mindre, og hvor der tillige stod et Par Huse, af hvilke det første var Skolemesterens — længe re tilbage og noget afslidde fra Landsboen laa paa en Høj Kirken med Kirkegaarden og Præstegaarden under de høje Linde og Popler.

Hans var paa sine lange Ben stridtet saa rask afsted, at

de andre maatte sætte i Trav for at kunne følge ham. Dette forhøjede imidlertid kun Lystigheden, saa det var, som om den vilde Jagt brød ind over Skolemesterens fredelige Bolig, og Grete, Skolemesterens Datter, der i den lille Have foran Huset havde staaet og lyttet paa Varmen i Landsboen, var, da hun saa den uhyrlige Hov komme, i største Hast flygtet i Huset og ind i Stuen, hvor Bordet stod dækket, medens Faderen sad ved Vinduet og med en vis højtidelig Langsomhed trak Streger i en stor Bog.

Skolemesteren var allerede en ældre Mand med et mager, langagtigt Ansigt, som den staldede Pande syntes at gjøre endnu længere. Hans Tjenbrun havde han stadig trukket i Vejret, og Vigene af hans ikke mere med alle Tænder forsynede Mund ned ad, hvilket gan ham et meget strængt og ondskabsladt Udseende, især i dette Øjeblik, hvor han, ærgert over den ubehagelige Forstyrrelse, vendte sig om til sin Datter og raabte med gnaven Stemme: „Saa kommer de dog alligevel, de Dagdrivere, de Druffenbolte?“

„Ja, Fader,“ sagde Pigen jukkende. Hun kastede et angueligt Blik paa Bordet, hvis fornødne Udtyrelse nu — i sidste Øjeblik — laa hende tungt paa Sjælen; men hun vovede ikke, hvad hun oprindelig havde villet, at bede Faderen, hurtigt endnu at maatte lægge noget — et Par Pølser, et Par Brød ligemeget hvad — dertil; hun vidste, at den nøje Fader dog ikke vilde tillade det.

„De Dagdrivere, de Druffenbolte,“ gjentog den gamle, i det han stod op, klappede den store Bog sammen, stak Pennen bag det høje Dre og skred hen til Døren, ligesom han vilde, at de kommende ved Synet af ham skulde betages Modet til at opføre sig altfor utilbørligt.

Hvis dette var den gamle Hensigt, saa havde han forregnet sig slem. Sikker nok havde enhver af Karlene berøude — hvem ved hvor ofte — følt det skolemesterlige Spanstør danse paa sin Bukkel, og denne Grindring tilligemed Synet af den strænge Herre, havde stadig endnu ved lignende Lejligheder holdt selv de overmødige Karle i Tomme; men i Dag, hvor det under Hans's Anførelse var gaaet saa kaadt og lystigt til, vilde de en Gang vise, at de ikke mere frygtede for Dampen, og vilde rent ud sagt, holde sig stadesløse for de tidligere Mars udstaaede Angst og den paa-tvungne Respekt. Saa snart Skolemesteren viste sig paa Dørtærskelen, modtoges han af et orefønderende: „Hurra, Skolemesteren skal leve og hans Datter Grete ogsaa!“ De bagerste trængte paa de forreste, saa at den lange Hans og de to andre Vajadser tilligemed et halvt Dusin andre Karle næsten med Magt skubbedes igjennem Gangdøren ind i Forstuen, fra Forstuen ind i Stuen, hvorhen Hr. Selbit, der var bleven ganske bleg, var retireret foran dem.

I Stuen kastede Karlene sig straks over Bordet og puttede, hvad de forefandt, i de ontrent fylte Sække, kun Hans rørte sig ikke, men stod der — i sine Kvindeklæder, der tilmed paa Vejen igjennem Landsboen var bleven halvt rene af Kroppen paa ham, saa han var halvt latterlig, halvt affyldelig af se paa, — og stirrede paa Grete, der med kvindelig Taft gjorde gode Miner til stet Spil og leende og smilende hjalp Karlene med at rydde Bordet, indtil en af dem raabte til hende: „Hvad synes Du om Hans, Grete? Synes Du ikke han ser godt ud?“ og med disse Ord pegede han paa Hans.

Grete saa for første Gang op paa den vidunderlige Skikkelse; Smilet døde hen paa hendes Læber; hun blev dobbelt og lod med et Skræklensudbrud Brodet, hun stod med i Haanden, faldt paa Gulvet.

Hans var, da Grete saa paa ham, ikke bleven mindre bleg; hans Dgne rullede vildt i Hovedet paa ham, som frøgtede han, Væggene her vilde styre sammen om ham, og for Grete endnu var kommen sig af sin Forbavselse, eller Skolemesteren, der ikke syntes at være mindre forskrækket, kunde sige et Ord, styrtede han ud af Stuen og ud af Huset med den vilde Stare bagefter sig, der raabte Hurraer og Lever og jublede.

De havde ladet Døren staa vidt aaben; Hr. Selbit slog den i, saa det knagede; derpaa gik han hen foran sin Datter, der endnu bestandig bleg, med aaben Mund og slapt nedhængende Arme stod foran det tabte Brød og sagde: „Naa Grete, der er jo din kjære Hans igjen; og en smul Modtagelse har Du beredt ham, det maa jeg sige!“

Grete bojede sig ned for at tage Brodet op og lægge det paa Bordet. Hun svarede ikke.

„Dg det maa jeg endvidere sige Dig,“ vedblev den gamle, hvis Brede syntes at tiltage ved Datterens Tavshed, „Du kender ikke den Pjalt mere og taler ikke et Ord mere med ham, hvis han forlanger paa at blive her; ikke et Ord, det siger jeg Dig!“

„Men Fader,“ sagde Pigen, hvis blege Kinder nu pludselig overgjødes af en stærk Rødem, „Hans er dog din Nyndsling og min salig Moders kjære Søster søn.“

„Det bliver derved,“ svarede den gamle, „jeg vil ikke have mere med Drengen at stasse, og Du skal heller ikke have noget med ham at gjøre, ellers er det ogsaa forbi mellem os to! Forstaa Du?“

Han trak sin gamle Brakke af og tog sin Spaderefrakke paa, stødte Datteren, der vilde hjælpe ham, ublidt tilbage, rev den bredskjagede Hat ned fra Sommet og raabte endnu en Gang paa Dørtærskelen: „Forstaa Du?“ Derpaa forlod han sin Bolig og slog ind paa Vejen efter Præstegaarden.

Grete maatte kun altfor godt have forstaaet Faderen; thi da dennes sorte Skikkelse var skredet forbi Vinduerne, sank hun ned paa en Stol, holdt sit Forklæde for Djænelen og græd bitterlig.

II.

Det var bleven Aften. Fuldmaanen var steget op over Bjærgene, højst stod den paa den iskolde Himmel. Hufenes Skifertage gjemte i dens Lys. Klæppe en Luftning rørte sig; kun en Gang imellem gyste det ganske sagte igjennem de høje Popler, der stod ved Randen af den store Dam, og da svævede et Par tørre Blade ned paa det sorte, i Maaneflisen sunkne Vand. Tre Gjes, som man i Dagens Virvar havde forglemt at drive ind, og som nu blev udtærede ved Rån-

den af Dammen, drog pludselig, alle paa en Gang, Hoveberne frem under Vingene og snarrede og hvilede; thi ikke langt bag ved dem fra en af de smaa Haver, der laa imellem Dammen og Vagsheden af Hufene, var en kvindelig Skikkelse traadt ud, havde, da hun kom ud af Haven i det klare Maanefin, set sig uly omkring og var saa, da alt blev stille, og selv Gjesene, efter at have overtydet sig om Ulykkligheden i Fædresforstyrrelsen, igjen havde puttet Hovedet under Vingene, med isomme Skridt skreden frem ad den græsbevoksede Rand, indtil hun naaede længere hen i den tætte Skygge, som det stejle Landgrevebjerg kastede over dens Del af Bredden og et Stykke af Dammen. Der blev hun staaende og aandede dybt, som en, der lykkelig har overværet et farligt Eventyr. Dg dog blev hun ikke ventet af nogen, og hun paa sin Side ventede heller ingen. Hun havde ikke villet andet end være alene, ganske alene, for at føle sig saadan rigtig alene, alene og forladt, og for endnu en Gang saadan rigtig af Hjertet at kunne græde ud.

Rigtignok havde hun fra i Middags ikke beflittet stort andet end at græde, men hun havde maattet gjøre det meget skjult — bag Stuebøren et Par Øjeblikke, et Par Minutter paa Loftet, et Par i Stalden, et Par ved Brønden — thi Faderen, der var kommen tilbage kort efter sin Vortgang, havde bestandig holdt et skarpt Øje med hende, og ogsaa for Pigen, Christel, havde hun maattet tage sig i Agt. Christel, der i Aften gik til Dans i Værshuset, skulde ikke kunne fortælle, at Grete, siden hun havde gjenst Hans „ikke havde beflittet andet end tude.“ Nu var Christel til Dans, og Faderen havde endnu en Gang maattet gaa op til Hr. Pastor, en, og saa havde det ikke behaget Grete i Stuen, hvor Væggene havde Dren, og det gamle Uhr bagved Døren til Slutning gjenfortalte Faderen, hvad det horte. Herude var det bedre; Dammen var stille og dyp, den fortraadte inster; de høje Popler betyngede sig ikke om saadan en lille Pige, der sad og græd ved deres Fod, og Maanen — aa! den kjære Maane deroppe havde allerede mere end en Gang set, naar hun her havde høit et Stavnemøde med Hans saaledes i den sidste Nat for to Aar siden, da Hans skulde i Tjeneste og her paa dette Sted tog Afsted med hende.

At hun maatte gjenf ham saaledes! Ja, ja, det var det, hvorover hun havde grædt, hvorover hun endnu græd, og — som hendes lille beklemte Hjerte i dette Øjeblik sagde — bestandig, bestandig vilde græde. Saaledes gjenf ham! i dette Optog, plumsk, forrevent, med glødende, brandevins-fugtige Djne, en Nar for Landsbybørnene! Saaledes vovede han at komme i hendes Hus, vovede saaledes, om hun endogsaa vilde se bort fra sig selv, omdødsfont hun sandelig ikke havde fortjent det af ham! — vovede saaledes at træde frem for hendes Fader, hans Onkel og Formynder, der fra tidligere Tid havde været misforøjet med ham og bestandig havde paastaat, at det nok en Gang vilde tage en daarlige Ende med ham, og i Dag igjen, da han kom tilbage fra Præsten og hængte sin Hat paa Sommet, sagde han: „Ser Du, Grete, det kommer der ud af det, naar man ikke frøgtter Guds Ord. Nu er det klart, Hans er et fortabt Mennecke og vil tage en Ende som sin Fader, som Biltty og Druffenboldt. Det mente Hr. Pastoren ogsaa, og Hr. Pastoren har sagt, han skal nok sørge for at Hans ikke bliver her alt for længe; thi et fordervet Jaar smitter let hele Hjorden.“

Na Gud, aa Gud! at skulle høre dette af sin egen kjære Fader! Dg hvis han nu suldt ud havde Net, hvis Hans virkelig var bleven saa grundflet! Dg dog, det var jo slet ikke muligt! Vild havde han altid været og ogsaa maasse leffimlig og beredt til enhver kaad Streng, men slet, rigtig slet? nej, og nej og tre Gange nej.

Hundrede smaa Historier, der alle skulde bevise, at Hans i ingen Henseende besad en slet Karakter — Historier, der var foregaaede i Skoven og paa Marken, i den lille Have bag Fædrenehuset, her ved Dammen, overalt rundt om, for mange, mange Aar siden — saadan en tolv til fjorten — da han og hun — hun en ganske lille Pige og han, der allerede som lille Dreng bestandig i Legemskraft og Størrelse var forekommet hende som en Kjempe — endnu turde lege sammen, og han hentede Julegæst til hende fra de høje Træer, eller smulle Stene fra det dybeste Vand, og flettede Træbart til Skibe og gjorde alt, hvad han kunde lase ud af hendes Djne. Dg det var tilvisse heller ikke slet af ham, at han senere, da Onkel (efter Tantes Død) havde slaaet sig til Drik, alligevel holdt sig til sin Fader og sendte Landsbydrengene hjem med blodige Naser og Hoveder, naar de løb bag efter den berusede og gjorde Nar af ham! Dg det kunde man heller ikke fortænke ham i, at, da Svogrene (Hans' Fader og hendes egen Fader) kom i Strid og senere i Process om Bjærgværksandelen (over hvilken Onkelen døde bort), han igjen havde staaet paa sin Faders Side! Var det saa ikke haardt, at Hans i Følge denne Process, hvis Omkostninger han dømtes til at udrede, ikke beholdt andet tilbage end det lille gamle, forsalbne Hus derovre hinsides Dammen? og havde han saaledes uret, naar han talte det en Synnd (og tog endnu mange flere slemme Ord i Munden derover, da Netten paa Svogeraadets Andragende, beklittede ham hans Onkel, Gretes Fader, den Mand, der havde flitt ham ved det mest, han ejede, til Formynder)?

Den stakels Grete maatte nu tænke paa alt, thi det var utallige Gange i hendes Narværelse bleven gientaget med alt, hvad der var for og imod, i det ene Dre af Faderen, i det andet af Hans, saa at hun mange Gange af Sorg og Hjærtene kunde have styrtet sig i Dammen og sølte sig overordentlig lettet, da Hans efter at være udfkrevet for to Aar siden drog i Tjenesten, og tilmed ikke kom til at ligge i en af Nabobyerne, men, fordi han var saa fald og stærk, maatte langt bort til Residensen til Gaarden, ikke i Hans Højhed Landsfyrstens Residens, men til Berlin — paa Grund af Militærkonventionen, eller hvad det fremmede Led var.

Ja, Grete var bleven overordentlig let om Hjertet, men Glæden havde ikke været længe — naeppe fireogtyve Dnmer. Saa blev hun igjen tung om Hjertet, meget tungere end tidligere. Hun havde slet ikke forstaaet, hvad det egentlig var; hun vidste kun, at hun bestandig maatte tænke paa Hans, hvor hun gik og stod, ved Arbejdet, i Hjemmet, endog i Kirken, og bestandig kun paa Hans. (Fortætt.)

*) En Zoltefeli, Østfeli.